

Digitális panorámafényképezés III.

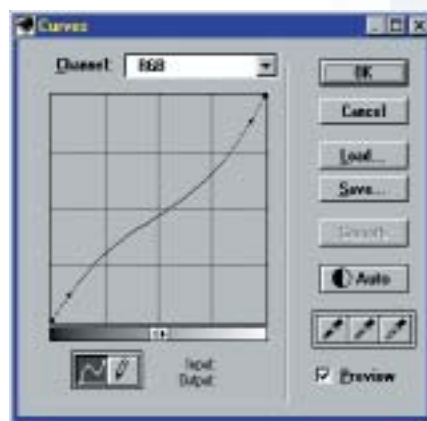
Ne felejtjük el, hogy hagyományos filmre is készíthetünk panorámaképeket. Ebben az esetben szkennelnünk kell fotóinkat összeöltögetés előtt. Jó, ha figyelünk a munkamenet eme lépésére, ugyanis sok bosszúságtól kímélhet meg bennünket. Természetesen a megjelenítés nemcsak képernyőn lehetséges, hiszen képeinket ki is nyomtathatjuk. A „csíkképhez” pedig hosszú papír dukál...

Még egy trükk

a digitális felvételezéshez

Ne bízzunk meg vakon a fényképezőgép fehérszint-automatikájában. Ha a gépünkön van manuális fehérszint (white-balance) beállítás, akkor kültérben válasszuk automatikusan a napfény opciót. Ezáltal a naplemente sárgásabb színeit nem korrigálja az automatika. A bemutatott fotó is így készült. Beltérben pedig válasszuk az izzólámpa szimbólumot vagy a fénycső jelét, a világítótestek típusának megfelelően. Ha a fénycsövek típusa kevert, vagy wolframizzó is van a fényforrások között, úgy manuálisan kell beállítanunk a fehérszintet. A Kodak professzionális fényképezőgépeken ez a szakfényképészek által jól ismert szürkelappal történik: a kép közepére helyezve exponálunk, majd a gép ennek alapján kiszámítja a szükséges korrekciót. Ezután ezzel a korrekcióval kell a fényképeket elkészíteni. A félprofi és amatőr kamerák esetében fehér műanyag lapra vagy fóliára van szükségünk: ezt az objektív elé kell helyezni úgy, hogy a tel-

jes képet kitöltse, és árnyék ne vetüljön rá (fehér falrészlet is jó és gyakran kéznél is van, zoomoljunk tele állásba, úgy könnyebb lesz az árnyékolást elkerülni!). Ezután a kalibráló gombot nyomva tartva a gép a színegyensúlyt beállítja. Fehér papírlap

sajnos nem jó, mert a papírok általában optikai fehérítőt tartalmaznak. Emiatt több kék fényt vernek vissza, mint az említett műanyaglap, azaz a gép sárgább színezetű képeket fog készíteni. Végezetül pedig, ha a lámpák eloszlása a fényképezni kívánt térrészben még nagyjából sem homo-

gén (szinte általános eset, mert nagy teret fényképezünk), a legfontosabb képrészletet megvilágító lámpákra álljunk be: a teljes képre kiterjedő színegyensúly úgyis elérhetetlen álom lesz. Majd később a számítógépen tompíthatjuk a keletkező hatást, ha szükséges. Legvégül pedig rövid válasz az esetlegesen felmerült kérdésre: a fehérszint-beállítás nem más, mint a CCD színegyensúlyának hangolása a megvilágító fény színösszetételéhez. Ezáltal kapunk színhelyes képet. Ugyanezt a hatást hagyományos filmek esetén szűrőzéssel érjük el: a színhőmérséklet-módosító szűrőkkel, illetve nagy pontosságú munkáknál a színkorrekciós (CC) szűrők értékének precíz kimérésével. Ehhez azonban már a közepes digitális gépek árának megfelelő értékű, három hullámhossztartományt figyelembe vevő színhőmérséklet-mérő-műszert szükséges használnunk.

Ne ijedjünk meg a kontrasztos témáktól

Az előbb említett beltéri panorámázás biztosan nagyon kontrasztos lesz. A naplemente is ilyen: a szembesítő nap és az árnyékos részletek más expozíciót kívánnak. Ilyenkor a Photoshopban az Image > Adjust > Curves

opciót választva (vagy Ctrl + M) az árnyékokat világosabbá, a csúcsfényeket sötétebbé változtathatjuk. A megjelenő egyenes vonalat az alsó negyed közepén ragadjuk meg és toljuk feljebb, amíg az árnyékokban fellelhető részek megfelelően láthatókká nem válnak. Ezután a felső negyed közepét húzzuk lejjebb addig, míg a csúcsfények megfelelő fedettséget nem kapnak. Görbénk közepe ezáltal kisebb merekségű lesz, mint az eredeti egyenes. Ezzel a trükkel varázslatos hatást lehet elérni, de csak digitális gép esetén. Ha filmről vagy papírképről szkennelünk, úgy azok kontrasztossága miatt nem lesznek előcsalogatható részletek sem az árnyékokban, sem a csúcsfényekben. Ezzel szemben, ha látjuk a képünk, pl. párás tájképet fotóztunk, vagy beltérben a falakon kicsi a kontraszt (pl. domborműves díszítés), úgy az előbbi görbe végpontjait az ellenkező irányba mozgatva a kontrasztot növelhetjük. Ilyenkor elnyújtott S alakot vesz fel a görbénk, a kontraszt pedig finoman, a kényes részletek elvesztése nélkül fog nőni.

Némi extremitás

Nemcsak vízszintesen forgathatjuk a fényképezőgépet! A függőleges forgatás tornyok, felhőképek és belső terek esetén alkalmazható. Az orgona, a kupola és az oltár egyszerre szerepelhet egy képen. Ha pedig ferdén felfelé vagy lefelé irányított gépünket forgatjuk körbe, körgyűrűt, vagy annak egy darabját fognak a részkek alakítani. Ez is érdekes hatás. Ha

van ambíciónk, próbáljuk ki. Nem nehéz megtanulni a munkamenetet, fantáziánkkal pedig meghökkenthetjük művünk kíváncsi szemlélőit.

Ha filmre fényképezünk

Használjunk színes negatív filmet, mert a dia túlságosan kontrasztos ahhoz, hogy az egy képen belül változó fényviszonyokat rögzíteni tudja. Használhatunk fekete-fehér negatívot is, de ezt mindenképpen szűrőzzük zöldszűrővel, hogy a növényi zöldek természetesen legyenek. Egyébiránt a munkamenet minden lépésében azonos az előző cikkekben ismertettekkel.

Fényképezés után

Ha nem digitális géppel készülték a fényképek, hanem hagyományos úton (negatívra, diára), akkor természetesen be kell szkennelnünk. Ennek két útja kínálkozik: az eredetiről szkennelünk – ez minőségben igen jó eredményt biztosít, de csak a megfelelő berendezésen; vagy papír nagytárról szkennelünk – ez esetben nincsenek a szkennelssel szemben magas elvárások, de ne számítsunk képmi-
nőségben sem kiugró eredményre.

Hogy melyik módszert választjuk, azt elsősorban anyagi lehetőségeink és a felhasználás célja szabja meg. Ha valamilyen igényes színes magazin, netán reprezentatív album számára készül a kép, ami minőségi papírra kerül nyomdában, akkor a feldolgozással szembeni elvárásainkat sem csökkenthetjük. Ilyenkor feltétlenül tanácsos olyan professzionális dob- vagy nyomdai síkszkenneren dolgoztatni, amely kellő árnyalati terjedelmével és felbontásával képes a követelményeknek maradéktalanul megfelelni. Erre a feladatra az áruházakban és számítástechnikai boltokban kapható 20-200.000 forintos szkennerek nem igazán alkalmasak, még akkor sem, ha diafeltételt vásároljuk, mivel ezek szinte minden esetben csak 3D-nél kisebb terjedelmet fognak át, az átnézeti eredetiek szkenneléséhez viszont 3,4-3,6D kell. Ezért ilyenkor ne sajnáljuk a pénzt bérszkennelésre, mert az eredmény megéri.

Ha azonban csak saját szórakozásunkra, otthoni tintasugaras nyomtatónkkal akarjuk kinyomtatni a képet, esetleg valami olcsóbb, szórólap-papírra kerül a kép, netán az internetre szánjuk, akkor nyugodtan dolgozhatunk papír nagytárral és egyszerűbb szkennelőkkel, hiszen ilyen esetben a minőség szűk keresztmetszete a megjelenítés lesz. Az újságpapírra nyomott, de dobszkennelőkkel digitalizált kép nagyjából kimeríti az ágyúval verébre lövöldözés kategóriáját.

Török György

chromart@ahol.com

Jakab Zsolt

kuvik@fontolo.hu

